

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U101254

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-09-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колотило Михайло Петрович

2. Kolotylo Mykhaylo Petrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 21.06.01

Назва наукової спеціальності: Екологічна безпека

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-09-2020

Спеціальність за освітою: 7.04010601 Екологія та охорона навколишнього середовища

Місце роботи здобувача: Національний природний парк "Вижницький

Код за ЄДРПОУ: 21438930

Місцезнаходження: вул. Центральна, 27-а, смт. Берегомет, Вижницький р-н., Чернівецька обл., 59233, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство енергетики та захисту довкілля України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 35.052.22

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. С. Бандери, 12, м. Львів, Львівська обл., 79013, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький факультет Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Код за ЄДРПОУ: 22849405

Місцезнаходження: вул. Головна, 203-а, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58018, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 87.33.35

Тема дисертації:

1. Екологічна безпека рекреаційних територій (на прикладі національного природного парку «Вижницький»)
2. Ecological safety of recreational areas (on the example of "Vyzhnytsky National Nature Park")

Реферат:

1. В дисертаційному дослідженні вирішено науково-практичне завдання вивчення реальних шляхів підвищення рівня екологічної безпеки зон стаціонарної та регульованої рекреації національного природного парку «Вижницький» на основі моніторингових досліджень санітарно-гігієнічного та мікробіологічного стану заповідних територій. У дисертаційній роботі обґрунтовано концептуальний підхід щодо основних складових, які визначають рівень екологічної безпеки рекреаційних територій територій ПЗФ Карпатського регіону. Описано нові методичні підходи очищення поверхневих вод ґрунтів, що зазнали надмірного антропогенного навантаження в т.ч. і від наднормового рекреаційного навантаження. Наведено результати експериментальних досліджень щодо отримання паливних гранул методом екструзії, охарактеризовано очисну конструкцію «ВіКа. Здійснено оцінку поверхневих вод, ґрунтів та атмосферного повітря основних об'єктів рекреації на основі моніторингу санітарно-гігієнічних та мікробіологічних показників.. Показано, що зростання вмісту завислих речовин та органічних забруднювачів супроводжується зменшенням концентрації

у воді вільного кисню та зростанням величини показників БСК, ХСК в порівнянні із еталонною «заповідною» зоною національного природного парку «Вижницький». Має місце також збільшення колі-індексу в середньому в пробах річкової води, відібраних у зоні рекреації НПП. Виявлено порушення санітарно-гігієнічного та мікробіологічного балансу ґрунтів, річкової мережі рекреаційних територій НПП внаслідок ерозії та зсувів, ведення лісгосподарського та тваринницького господарства на прилеглих до заповідного об'єкту територіях в зоні традиційних господарських ландшафтів. Доказана необхідність екологізації господарської діяльності довкола заповідних територій шляхом створення буферних зон. Виявлено, що природне та напівприродне середовище заповідної зони та зон рекреації характеризується підвищеним вмістом легких аероіонів в порівнянні із господарською зоною НПП. Прослідковується тісний зв'язок між рівнем забруднення гідросфери, ґрунтів та екологічним станом атмосферного повітря. Показано, що вивчені санітарно-гігієнічні та мікробіологічні показники екотопу є надійними індикаторами екологічної безпеки та відображають збалансованість розвитку заповідного об'єкту. Для розширення рекреаційних послуг та зменшення можливих небезпек та ризиків запропонована системи інженерно-технічних та управлінських рішень. Розроблено інженерні заходи (використання конструкції «ViKa», отримання паливних гранул та брикетів) для зменшення забруднення гідроекосистеми і ґрунтів та мінімізації екологічної небезпеки на території заповідного об'єкту. Серед запропонованих організаційно-управлінських рішень, що направлені на підвищення рівня екологічної безпеки об'єктів рекреації ПЗФ Карпатського регіону: розширення території та винесення в природу меж заповідних об'єктів; розробка пропозиції для органів місцевого самоврядування щодо формування території НПП за вододільним принципом; залучення науковців ВНЗ регіону та громадських екологічних організацій до питань управління природоохоронною діяльністю на заповідних територіях; розширення сфери екологічних послуг (в т.ч. рекреаційних) для місцевого населення; розвиток рекреації із врахуванням антропогенного навантаження; активне залучення коштів міжнародних грантових програм до зміцнення структури та матеріального забезпечення НПП. На основі проведених досліджень та врахування принципів екологічної безпеки розроблено та впроваджено програму сталого розвитку рекреаційних територій для національних природних парків «Вижницький» та «Черемоський». Ключові слова: заповідні території, рекреаційна діяльність, антропогенне навантаження, санітарно-екологічні індикатори, еталонні території, екологічна безпека, екосистемний підхід, сталий розвиток.

2. The dissertation research has solved the scientific and practical problem of forming the level of ecological safety of recreational areas within the object of the nature reserve fund. on establishment of peculiarities of formation of ecological danger of urban areas under the influence of technogenic-transformed precipitation. In the dissertation the conceptual approach to the main components that determine the level of ecological safety of the recreational territories of the territories of the PFP of the Carpathian region is substantiated. New methodological approaches of surface water treatment of soils that have undergone anthropogenic loading, including and from excess recreational load. The description of the experimental plant for the production of fuel granules by the extrusion method is described, the purification structure «ViKa. The estimation of surface water, soil and atmospheric air of the main objects of recreation on the basis of monitoring of hygienic and microbiological indicators is shown. The "protected" zone of the Vizhnytsky National Nature Park (NPP). There is also an increase in the coli index on average in river water samples sampled in the NPP recreation area. Violations of sanitary-hygienic and microbiological balance of soils, river network of recreational areas of NPPs due to erosion and landslides, management of forestry and animal husbandry in the adjacent territories in the area of traditional economic landscapes were revealed. The necessity of greening of economic activity around protected areas by creation of buffer zones has been proved. It is revealed that the natural and semi-natural environment of the protected area and recreation zones is characterized by the increased content of light air ions in comparison with the economic zone of the NPP. The close relationship between the level of pollution of the hydrosphere, soil and the environmental state of the air is traced. It is shown that the studied hygiene and microbiological indicators of the ectotope are reliable indicators of ecological safety and reflect the balance of development of the protected site. Systems of engineering, technical and management solutions have been proposed to expand recreational services and reduce potential hazards and risks. Engineering measures have been developed (the use of the ViCa design,

the production of fuel pellets and briquettes) to reduce pollution of the hydro-ecosystem and soil and minimize environmental hazards in the protected area. Among the proposed organizational and management decisions aimed at improving the environmental safety of the Carpathian region's PPF recreation facilities: expanding the area and delimiting the protected areas; development of proposal for local self-government bodies on the formation of NPP territory on the watershed principle; Involvement of scientists from universities of the region and public environmental organizations in the issues of environmental management in protected areas; expanding the scope of environmental services (including recreational ones) to the local population; development of recreation taking into account anthropogenic load; active involvement of funds from international grant programs in strengthening the structure and material support of NPPs. On the basis of the conducted researches and taking into account the principles of ecological safety, a program of sustainable development of recreational areas for the national natural parks "Vizhnitsky" and "Cheremosky" was developed and implemented. Keywords: protected areas, recreational activity, anthropogenic load, sanitary-environmental indicators, reference territories, ecological safety, ecosystem approach, sustainable development

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Масікевич Юрій Григорович

2. Masikevych Yurii H.

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Адаменко Ярослав Олегович
2. Adamenko Yaroslav Olehovych

Кваліфікація: д. т. н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попович Василь Васильович
2. Popovych Vasyl Vasylovych

Кваліфікація: д. т. н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Петрушка Ігор Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Петрушка Ігор Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.